

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 85P/74/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124206085
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Jankovský
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124206085.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudca JUDr. Róbert Jankovský, vo veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. D., E. XXXX/XXX a B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. D. H. XX, o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti A., B., nar. XX.X.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX zamietal.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Otec sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na maloletého B. a na maloleté B., a to na sumu rovnajúcu sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona tvrdiac, že dňa 24.04.2024 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, trpí zdravotnými ťažkosťami, ktoré ho obmedzujú v hľadaní si práce, a to v odbore, v ktorom má prax, z dôvodu čoho nemá dostatok finančných prostriedkov, prostredníctvom ktorých by bol schopný plniť si voči maloletým vyživovaciu povinnosť v naposledy súdom upravenej výške. Otec maloletých detí poukázal na to, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci, pričom v súčasnej dobe, vzhľadom na svoj zdravotný stav, nie je schopný nájsť si primerané zamestnanie. Podaný návrh o zníženie výživného, pokiaľ ide o jeho dôvody, otec doplnil na pojednávaní dňa 02.07.2024 tak, že zo strany Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, kde je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, sú mu nie sú vyplácané dávky v hmotnej núdzi, ani podpora v nezamestnanosti, pričom nakoľko bol v minulosti 12-krát súdne trestaný, najmä za majetkovú trestnú činnosť, má problém nájsť si primerané zamestnanie, keďže každý potenciálny zamestnávateľ, keď sa dozvie o jeho trestnej činnosti z minulosti, pracovnú zmluvu s ním odmietne uzatvoriť. Otec tiež uviedol, že voči maloletému B. a maloletej B., ako aj ďalšiemu synovi I. D. má na výživnom z minulosti dlh vo výške cca 15.000,- eur, ktorý dlh je spolu s ďalšími dlhmi z minulosti vymáhaný exekučne. Preto v prípade, ak by nastúpil do akéhokoľvek zamestnania, exekútor by mu jeho účet, na ktorý by mu bola vyplácaná mzda, zablokoval, preto si najskôr musí vyriešiť svoj osobný bankrot, pretože dovtedy sa mu do zamestnania nastúpiť neoplatí. Ako ďalší dôvod pre podanie návrhu o zníženie výživného otec uviedol, že pokiaľ by takýto návrh nepodal, do budúcnosti by sa vystavoval nebezpečenstvu trestného stíhania pre trestný čin zanedbania svojej výživy.

2.Matka s podaným návrhom otca o zníženie výživného nesúhlasila a tento žiadala, ako nedôvodný zamietnuť. V rámci svojej výpovede na pojednávaní dňa 03.09.2024 uviedla, že od roku 2019 si otec voči maloletým deťom svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, z dôvodu čoho mu na výživnom vznikol značne veľký dlh, ktorý je v súčasnej dobe vymáhaný v rámci exekučného konania. Svoj nesúhlas s návrhom

otca na zníženie výživného matka odôvodnila aj tým, že maloletý B. je žiakom 6. ročníka ZŠ, maloletá B. je žiačkou 4. ročníka ZŠ, s čím sú spojené značné výdavky spojené so zabezpečením ich riadnej výživy, pričom otec sa na výchove maloletých detí nepodieľa, výživné riadne neuhrádza, pričom ona sama u svojho súčasného zamestnávateľa dosahuje priemerný mesačný zárobok len vo výške 700,- až 900,- eur mesačne netto.

3. Opatrovník na pojednávaní dňa 03.09.2024 doporučil návrh otca o zníženie výživného, poukazujúc na odôvodnené potreby maloletých detí, zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, opatrovníka, oboznámením spisov Okresného súdu Považská Bystrica, sp.zn. 13P/29/2019, sp.zn. 12P/24/2022, správy zamestnávateľa matky spoločnosti J. E., E., Považská Bystrica o zárobku matky, SMS komunikácie medzi otcom maloletých detí a maloletým B., správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Čadca o evidencii otca, rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21.11.2017 č.k. 7P/67/2017-38, pracovnej zmluvy, ktorú otec maloletých detí uzavrel v priebehu konania so spoločnosťou F. C., E.. Čadca a zistil nasledovné.

5. Rodičia maloletých detí B. a B. nie sú manželia, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21.11.2017 č.k. 7P/67/2017-38, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2017, s tým, že uvedeným rozsudkom súd súčasne schválil medzi rodičmi dohodu na základe, ktorej sa maloleté deti B. a B. zverili na čas po rozvoде do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal k povinnosti prispievať na ich výživu na každé z detí po 150,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Zároveň sa otec v rámci súdom schválenej dohody rodičov stal oprávneným stykať sa s maloletými deťmi každý víkend v párnom týždni tak, že si deti v piatok o 15.00 hod prevezme pred bytom matky a v nedeľu o 18.00 hod deti matke pred jej bytom odovzdá.

6. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21.06.2019 č.k. 13P/29/2019-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.08.2019, bola otcovi znížená vyživovacia povinnosť k maloletej B. zo sumy 150,- eur na sumu 100,- eur mesačne a vo zvyšku (vo vzťahu k maloletému B.) súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. V tom čase mal maloletý B. 6 rokov a maloletá B. 5 rokov, pričom obe deti navštevovali materskú školu. Matka maloletých detí bola zamestnaná v spoločnosti J. E., E.. Považská Bystrica, kde dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške cca 400,- eur netto. Otec bol konateľom v spoločnosti A., E., kde dosahoval mesačný zárobok vo výške 700,- eur netto. Mal ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi I. D., na výživu ktorého mesačne prispieval sumou 50,- eur.

7. V konaní Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 12P/24/2022 bol ďalší návrh otca o zníženie výživného na maloleté deti B. a B., a to na sumy rovnajúce sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, rozsudkom zo dňa 20.07.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.10.2022 č.k. 27CoP/59/2022-55 zamietnutý, a to z dôvodu tzv. potencionálneho príjmu otca detí, keď súd neprihliadal len na skutočné a faktické príjmy otca ako povinného z platenia výživného, ktoré dosahoval v čase vyhlásenia rozhodnutia, ale z jeho potencionálnych príjmov, ktoré mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax a to bez ohľadu na to, že tento príjem v dôsledku svojej nečinnosti nepoberal. Otec tým, že sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti, v dôsledku čoho mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, sa sám vzdal možnosti dosahovať určitý príjem, ktorý by zodpovedal jeho možnostiam a schopnostiam a z ktorého by bol schopný riadne si plniť voči maloletým deťom svoju vyživovaciu povinnosť.

8. Otec maloletých detí bol v minulosti podľa vlastného vyjadrenia 12-krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť. Naposledy bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený dňa 24.04.2024, pričom bezprostredne po prepustení sa dňa 25.04.2024 zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci zo dňa 16.07.2024 vyplýva, že otec počas svojej evidencie uchádzača o zamestnanie nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, náhradného výživného, ani štátnych sociálnych dávok. Zo strany Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci mu počas aktuálnej evidencie bolo ponúknuté voľné pracovné miesto v spoločnosti J. K., E. na pozíciu pomocného pracovníka pri príprave rýchleho občerstvenia s hrubou mzdou 750,- eur mesačne, pričom do zamestnania nebol prijatý zo strany zamestnávateľa. Otec býva v rodinnom dome svojho otca v obci Zborov nad Bystricou, kde, ako sám uviedol, štvrťročne uhrádza sumu 56,- eur za dodávky plynu a električky. Okrem maloletých detí B. a B. má ešte jednu vyživovaciu

povinnosť k maloletému synovi I. D., ktorú si rovnako, ako voči maloletým deťom B. a B., riadne neplní, pričom svoj dlh na výživnom na tieto tri maloleté deti odhaduje na sumu 15.000,- eur. S maloletými deťmi sa od svojho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody stretával len sporadicky a nepravidelne, naposledy dňa 02.07.2024.

9. Na pojednávaní dňa 02.07.2024 otec argumentoval svoju nezamestnanosť tým, že sa mu neoplatí do práce nastúpiť, keďže na výživnom voči svojim maloletým deťom má značné dlhy, ktoré sú vymáhané exekučne. Z toho dôvodu v prípade, ak by si našiel zamestnanie, exekútor by mu účet, na ktorý by mu bola vyplácaná prípadná mzda, zablokoval. Otec uvádzal, že z toho dôvodu si najskôr musí vyriešiť svoj osobný bankrot a získať aspoň časť finančných prostriedkov na to, aby bol schopný hradiť svoje náklady na dochádzanie do zamestnania. Rovnako poukazoval na to, že v prípade ak by si návrh o zníženie výživného na maloleté deti B. a B. nepodal, vystavoval by sa do budúcnosti nebezpečenstvu jeho ďalšieho trestného stíhania za páchanie trestného činu zanedbania povinnej výživy.

10. Napriek uvedenému tvrdeniu otca, že nikde nepracuje a je bez akéhokoľvek finančného príjmu na pojednávaní dňa 02.07.2024, matka súdu predložila prepis SMS komunikácie medzi otcom a maloletým B., z obsahu ktorej vyplýva, že otec svoju neprítomnosť na styku s maloletými deťmi B. a B. ospravedlňoval tým, že je v práci, že mu jeho nadriadený nedá voľno a že keď si nesplní svoje pracovné povinnosti nebude mu vyplatená mzda.

11. V priebehu konania na pojednávaní dňa 03.09.2024 otec uviedol, že od 02.09.2024 je zamestnaný v spoločnosti F. C., E., A. XXXX/XX, H., pre ktorú spoločnosť bude vykonávať pomocné práce pri výrobe a montáži nábytku s tým, že má dohodnutú dĺžku pracovného času 20 hodín týždenne a súčasne dohodnutú mzdu vo výške 375,- eur mesačne netto. Otec zároveň uviedol, že predpokladá, že po uplynutí troch mesiacov bude v tejto spoločnosti zamestnaný na celý pracovný úväzok, čím na jeho strane dôjde aj k zvýšeniu jeho mzdy.

12. Matka okrem maloletých detí B. a B. ani naďalej inú vyživovaciu povinnosť nemá, je stále zamestnaná v spoločnosti J. E., E.. Považská Bystrica, kde podľa správy tohto zamestnávateľa dosiahla za obdobie od 01.06.2023 do 31.05.2024 priemerný mesačný zárobok vo výške 1.033,- eur netto, vrátane daňového bonusu na dve maloleté deti. Maloletý B. je žiakom II. stupňa ZŠ 6. ročník, maloletá B. je žiačkou I. stupňa ZŠ 4. ročník. Maloletá B. v rámci mimoškolských aktivít navštevuje Základnú umeleckú školu v Považskej Bystrici, tanečný ako aj výtvarný odbor, v súvislosti s čím jej matka uhrádza mesačne poplatok za návštevu tanečného odboru 12,- eur a za návštevu výtvarného odboru 7,- eur. Obe maloleté deti sa stravujú v rámci školskej jedálne, kde každému z detí matka na začiatku školského roku uhrádza peňažnú zábezpeku po 25,- eur. Otec sa s maloletými deťmi nestýka pravidelne. Naposledy sa styk medzi ním a deťmi zrealizoval v deň pojednávania v tomto konaní dňa 02.07.2024. Vyživovaciu povinnosť si otec voči deťom riadne neplní, z dôvodu čoho jeho dlh na výživnom voči maloletým deťom B. a B. predstavuje sumu cca 10.000,- eur.

13. Podľa článku 5 veta prvá Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní o všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17.Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18.Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19.Narodením dieťaťa berie rodič na seba zodpovednosť starať sa o jeho primeranú výživu, a to do času kým nie je dieťa schopné samostatne sa živiť. Je prirodzené, že rastom dieťaťa a postupom času sú jeho náklady na zabezpečenie jeho riadnej výživy na jeho vzdelanie a na uspokojovanie jeho záujmov prirodzene vyššie. Je povinnosťou rodičov, aby za každých okolností dokázali tieto potreby detí uspokojovať.

20.Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane maloletých detí k zásadnej zmene pomerov, a to v tom, že v čase poslednej úpravy výživného boli v predškolskom veku, pričom v súčasnej dobe je maloletý B. žiakom II. stupňa a maloletá B. žiačkou I. stupňa ZŠ. Deti sú teda vekovo staršie, fyzicky vyspelejšie, čo má za následok nárast nákladov na zabezpečenie ich riadnej výživy v porovnaní s dobou poslednej úpravy výživného. K zmene pomerov pritom došlo aj na strane otca maloletých detí, ktorý v čase poslednej úpravy výživného, hoci mal živnosť, pracoval len brigádne so zárobkom okolo 700,- eur mesačne netto. Následne bol niekoľko rokov vo výkone trestu odňatia slobody, kde nebol zaradený do pracovného procesu, pričom v súčasnej dobe je od 24.04.2024 prepustený na slobodu. Od 25.04.2024 bol nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci bez nároku na poberanie dávok v hmotnej núdzi. Napriek tomu, že jeho evidencia trvala až do začiatku mesiaca september 2024, s najväčšou pravdepodobnosťou otec neoficiálne pracoval a bol schopný zabezpečovať si prostriedky na svoju výživu, keďže uvedenú skutočnosť v rámci SMS komunikácie oznámil svojmu synovi, maloletému B., s tým, že plnením svojich pracovných povinností odôvodňoval nemožnosť sa s maloletým B. a maloletou B. stretnúť. Vykonaným dokazovaním mal súd tiež za preukázané, a to oboznámením otcom predloženej pracovnej zmluvy, že od 02.09.2024 je zamestnaný v spoločnosti F. C., E.. Čadca s dĺžkou týždenného pracovného času 20 hodín a s dohodnutou mzdou 375,- eur mesačne netto. V rámci svojej výpovede na pojednávaní dňa 02.07.2024 otec uviedol, že nemá záujem nájsť si platenú prácu, keďže jeho dlhy na výživnom z minulosti sú vymáhané v rámci exekúcie a v prípade zamestnania sa a poberania riadnej mzdy by mu exekútor siahol na jeho účet. Otec bol v minulosti 12-krát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť. V tejto súvislosti bol niekoľko krát vo výkone trestu odňatia slobody a tým, že v minulosti riadne neuhrádzal výživné na maloleté deti, mu na výživnom voči nim vznikol značný dlh, ktorý otec odhaduje na sumu cca 10.000,- eur. V tejto súvislosti má otec značné problémy nájsť si primerané zamestnanie, z ktorého by mu plynul príjem, primeraný k jeho veku, zdravotnému stavu, dosiahnutému vzdelaniu, jeho pracovnej praxi a podobne. Z toho vyplýva, že otec si sám svojím konaním zavinil svoju súčasnú nepriaznivú situáciu, a preto súd pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného vychádzal nielen z faktického príjmu otca, ako povinného splatenia výživného, ale vychádzal z jeho potencionálnych príjmov, teda z príjmov, ktoré by mohol dosahovať v prípade, ak by sa v minulosti nedopustil svojho nezodpovedného správania. Súčasnú nepriaznivú situáciu otca preto treba hodnotiť tak, že sa sám vzdal možnosti dosiahnuť určitý príjem, ktorý by zodpovedal jeho možnostiam a schopnostiam. Pre protizákonné konanie otca v minulosti nemôžu trpieť jeho maloleté deti tým, že by boli odkázané, iba na výživu zo strany druhého rodiča. Súčasná nepriaznivá finančná situácia otca ho nezbavuje zodpovednosti za výživu maloletých detí, najmä, keď túto ťaživú finančnú situáciu si spôsobil vlastným zavinením. Preto súd na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, t.j. návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol, pričom sa nezaoberal argumentáciou otca maloletých detí ohľadne neschopnosti nájsť si primerané zamestnanie z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu, keďže v uvedenom smere otec nijaké dôkazy nepredložil.

21.V zmysle ustanovenia § 52 CMP súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.